

Jurjen Burghgraef (risicoinspecties.nl) houdt vurig pleidooi voor brandveiligheid

Acht plus scoren voor verzekering

Het afgelopen jaar is het steeds problematischer geworden intensieve veehouderij-bedrijven verzekerd te krijgen. Grote ondernemingen moeten op brandveiligheid een acht plus scoren om te worden geaccepteerd door een verzekeraar. "De eerste varkens-bedrijven in Nederland die in aanmerking zouden komen voor zo'n brandveiligheids-keurmerk zijn zover", stelt Jurjen Burghgraef.

Vlak voordat Jurjen Burghgraef ter wereld kwam, brandde de boerderij met koeien van zijn opa en oma af. Hooibroei was de oorzaak. Nu opereert hij als onafhankelijk risico-expert en wordt hij nogal eens betrokken bij het verbeteren van de brandveiligheid bij agrarische bedrijven. "Stalbranden zijn van alle tijden. Kleine bedrijven, kleine branden; grote bedrijven, grote branden met een grotere impact. Maar ook het negatieve sentiment dat hangt rondom de intensieve veehouderij speelt een rol bij het kopschuwer worden van verzekeraars."

Wat vind je van alle media-aandacht voor stalbrand?

"Door actiegroepen en partijen wordt veel geroepen over de veehouderij en veel negatieve publiciteit over met name de intensieve sectoren uitgestort. Via sociale media is het zo makkelijk om iemand neer te sabelen. Ook de brandweerwereld doet daar aan mee. De maatschappelijke impact van een stalbrand is enorm, maar in veel gevallen kan de veehouder er niets aan doen."

Toch moeten veehouders meer doen aan preventie?

"Klopt, maar daarvan is nog lang niet iedereen in de sector zich bewust. Branden als gevolg van slijpen en lassen zouden eigenlijk niet meer voor moeten komen. Toch zie ik nogal eens dat de werkplaats onderdeel uitmaakt van een stal. Die klussen moeten gebeuren op afstand van ruimtes met vee en brandbare materialen. Dit zogenaamde laaghangend fruit moeten we meteen plukken: het moet tussen de oren zitten van veehouders."

Het Actieplan Stalbranden - gevolgd door Actieplan Brandveilige Stallen - heeft het bewust worden toch wel aangewakkerd?

"Natuurlijk heeft dat wel wat gebracht. Maar het blijft allemaal te wollig en treedt te weinig in detail."

De verplichte elektrakeuring is toch een goede zet?

"Het is een begin. Maar in de praktijk is het geen 100 procent check van alle plekken in een bedrijf waar brand kan ontstaan. Ventilatoren in het dak en elektra in de luchtwassers worden niet meegenomen. Dat zou wel het geval zijn als de controle wordt uitgevoerd conform de NTA 8220 door een Scope 10-gecertificeerde inspecteur. Ook het terugbrengen van het aantal wand-contactdozen en verbeteren van de IP afdichtingen zijn geen onderdelen van het actieplan. Het is in mijn ogen te algemeen opgesteld."

Is dat iets wat veehouders zelf op zouden kunnen pakken?

"Veehouders moeten primair hun aandacht en zorg richten op de dieren. Ze zijn geen experts in het bij de aanleg voorkomen of bij een draaiend bedrijf opsporen van brandgevaarlijke situaties. Maar er zijn zaken die ze eenvoudig kunnen meenemen in hun bedrijfsvoering. Zoals stallen en afdelingen vrij houden van stof, spinnenwebben en ongedierte. Aangetaste of vervuilde stekkers en vieze stekkerverbindingen moeten worden vervangen. Twee keer per jaar de stoffige luchtkanalen naar luchtwassers schoonmaken, is geen overbodige luxe, evenals het reinigen van de luchtwaspakketten zodat ventilatoren zo min mogelijk weerstand hoeven te overbruggen."

Waarom is een stofvrij luchtkanaal zo belangrijk?

"In die luchtruimte waait continu een agressieve luchtstroom langs de verlichting. Vaak zijn geen water- en stofdichte armaturen met code IP 67 gebruikt. Corrosieve gassen als ammoniak en zwavelwaterstofgas tasten elektronica aan, wat tot kortsluiting of een steekvlammetje kan leiden als de lampen worden ingeschakeld. Een stofexplosie, brandende isolatiepanelen en stroomuitval kunnen het gevolg zijn."

“TWEË KEER PER JAAR DE STOFFIGE LUCHTKANALEN NAAR LUCHTWASSERS SCHOONMAKEN, IS GEEN OVERBODIGE LUXE”

Jurjen Burghgraef

Standplaats Rotterdam

Jurjen Burghgraef (43) is na de HTS Werktuigbouwkunde in Leeuwarden aan de slag gegaan als risico-adviseur bij een verzekeraar. Na vijf jaar gestart met Burghgraef van Tiel & Partners, onderdeel van de Troostwijk Groep met locaties in Amsterdam en Rotterdam. Dit bedrijf voert onafhankelijke risicoinspecties uit voor onder meer verzekeraars en bedrijven. Ze geven preventieadvies en er is kennis over schadeoorzaken in vrijwel alle bedrijfstakken. Ook verzorgen ze opleidingen en trainingen, onder andere over brandpreventie met een aparte module voor de agrarische sector.

Even terug naar verzekeraar. Wat moeten varkenshouders aan brandrisicobeperking doen?

“Steeds meer. Om verzekerd te kunnen worden, dienen grote varkensbedrijven minimaal een acht plus te scoren op brandveiligheid. De elektrische installaties moeten op orde zijn, de varkenshouder last of slijpt nooit in de stal, heeft een noodaggregaat en test dat regelmatig, heeft een deugdelijk alarm en voorkomt schade door blikseminslag. Grote bedrijven moeten beschikken over adequate brandwerende scheidingen en hebben de beschikking over een bluswatervoorziening op enige afstand van de stallen met een opbrengst van minimaal 90 kubus water per uur. Daarnaast moet het bedrijf netjes zijn, zonder stofnesten.”

Zijn er varkensbedrijven die daaraan voldoen?

“Ja een paar. Dat zijn bestaande bedrijven die een verbeteringstraject zijn gestart en grote investeringen hebben moeten doen. Om de belangrijkste onderdelen op orde te krijgen - de elektra, het onderhoudswerk en de verwarmingsinstallatie - is een jaar nodig. Zo heeft een grote zeugenhoudster bijvoorbeeld alle wandcontactdozen uit kraamafdelingen gehaald en tl-armaturen vervangen door IP 67 led-verlichting. Ook heeft hij het stofvrij houden van de afdelingen, de voerkeuken en de centrale luchtkanalen naar de luchtwasser in zijn bedrijfsvoering opgenomen. Als er een keurmerk brandveilige stallen zou zijn, zou die ondernemer de eerste zijn die dit predicaat zou krijgen. Maar er zijn meer varkenshouders die daar bewust naar toe groeien.”

Welke technische mogelijkheden zie jij om brand voor te zijn?

“Honderd procent veiligheid is onmogelijk. Maar het gebruik van sensoren draagt wel bij aan het verhogen van de brandveiligheid. Zo is met slimme meters de weerstand van een motor van bijvoorbeeld een ventilator te meten. Als die 5 procent zwaarder gaat lopen, wordt een signaal gegeven en kan de betreffende ventilator tijdig worden gerepareerd of vervangen. Sensoren, brand- en rookmelders worden betaalbaar, maar ze moeten wel bestand zijn tegen stallucht.

Ook de aanleg van een aspiratiedetectiesysteem - een buizensysteem waarmee continu luchtmonsters zijn te onderzoeken op minuscule rookdeeltjes die tijdens de smeulfase van een beginnende brand vrijkomen - in combinatie met een sprinkler- of mistinstallatie zal misschien toekomst worden. Maar met 90 euro per vierkante meter is dat nu nog veel te duur.”

BRANDEN ALS GEVOLG VAN SLIJPEN EN LASSEN Zouden eigenlijk niet meer voor moeten komen

Heb je nog een uitsmijter?

“Elke brand in de agrarische sector wordt onderzocht en over stalbranden is al veel bekend. Toch zou ik willen dat onderzoekers alle informatie openbaar maakten, zodat we van elke brand kunnen leren. Zo komt het nogal eens voor dat de sporen onbewust worden weggehaald door bijvoorbeeld het sloopbedrijf. Middels goed onderzoek is in de meeste gevallen toch met een zekere waarschijnlijkheid de oorzaak nog te achterhalen. Met adequate preventieve maatregelen en bewuste ondernemers is 80 procent van de stalbranden beheersbaar te houden. Technisch is dat zeker haalbaar.”

www.risicoinspecties.nl

Vijf procent duurder

Bij het ontwerpen van een nieuwe stal kan een onafhankelijke risico-inspecteur veel nuttige zaken aandragen op het gebied van brandveiligheid. Zo moet (isolatie) materiaal met een brandklasse B worden gebruikt. “Wat veel mensen niet weten, is dat de testmethode uitgaat van een prullenbakbrand waardoor zeer brandbare materialen door de test komen. Wij gebruiken daarom nooit het begrip ‘End Use’ maar altijd ‘As Placed’ en bij isolatiemateriaal vragen wij om een FM Approval-certificaat. Brandveilige nieuwe stallen zijn vijf procent duurder”, schat Jurjen Burghgraef.

Vroegst mogelijke bescherming van biggen

Vaccineren vanaf dag 1 met Suvaxyn PRRS MLV biedt biggen een goede bescherming tegen PRRS, al na 21 dagen.

Dat is vóór de risicovolle speenperiode! Zijn uw biggen klaar voor een sprong voorwaarts?

Lees meer over vroege bescherming op www.zoetis.nl/Suvaxyn-prrs-bescherming.

SUVAXYN PRRS MLV lyofilisaat en oplosmiddel voor suspensie voor injectie voor varkens • Uitsluitend voor diergeneeskundig gebruik - REG NL 119564 - EU/2/17/215/001-003 UDD • Werkzame bestanddelen: Gemodificeerd levend PRRSV, stam 96V198 • **Doel**: Vleesvarkens, gelten, zeugen • **Indicaties**: Actieve immunisatie van klinisch gezonde varkens vanaf 1 dag oud in een met PRRS virus geïnfecteerde omgeving, ter vermindering van viremie en nasale uitscheiding veroorzaakt door infectie met Europese stammen van het PRRS virus (genotype 1). Aanvang immuniteit: 21 dagen na vaccinatie. Duur van immuniteit: 26 weken na vaccinatie. Zie bijsluiter. • **Toedieningswijze en dosering**: Eén enkele dosis (2 ml) IM in de nek. Vleesvarkens: vanaf 1 dag oud. Gelten en zeugen: voorafgaand aan introductie in de zeugengroep, ongeveer 4 weken vóór het dekken. Eén enkele booster dosis iedere 6 maanden. Zie bijsluiter. • **Contra-indicaties**: Niet gebruiken bij: - groepen waarbij Europees PRRS virus niet is vastgesteld door middel van betrouwbare diagnostische methodes; - sperma producerende beren; - PRRS virus-naïeve drachtige gelten en zeugen tijdens de tweede helft van de dracht. • **Wachtijd**: 0 dagen. • **Bijwerkingen**: Zeer vaak: een voorbijgaande stijging van de rectale temperatuur; lokale reacties in de vorm van zwellingen. Soms: anafylaxie-achtige reacties (braken, tremoren en/of milde depressie) bij biggen kort na vaccinatie. Zie bijsluiter. • **Speciale waarschuwingen & Bijzondere voorzorgen**: Neem voorzorgsmaatregelen om verspreiding van de vaccinstam naar niet-gevaccineerde dieren die vrij moeten blijven van PRRS virus, te vermijden. Gebruik wordt afgeraden tijdens de lactatie. Zie bijsluiter. • **Nadere informatie**: zie verpakking/bijsluiter of op aanvraag beschikbaar bij de lokale vertegenwoordiger: Zoetis B.V. - Postbus 81055 - 3009 GB Rotterdam (e-mail: info.nl@zoetis.com)